

ભા.કૃ.અનુ.પ.- મગફળી સંશોધન નિદેશાલય

જુનાગઢ, ગુજરાત-૩૬૨૦૦૧

ચોમાસા ની ઋતુ ને અનુલક્ષી ને મગફળી માં આકસ્મિક આયોજન

પરિસ્થિતિ	આયોજન / શું કરવું ?
ચોમાસા ની મોડી શરૂઆત	
૧. સામાન્ય કરતા ૨ અઠવાડિયા મોડું (જુન નું ચોથું અઠવાડિયું)	ભલામણ કરેલ કોઈપણ અર્ધ વેલડી અથવા વેલડી મગફળી ની જાતો નું વાવેતર કરવું
૨. સામાન્ય કરતા ૪ અઠવાડિયા મોડું (જુલાઈ નું બીજું અઠવાડિયું)	ઉભડી જતો જેવી કે જીજી ૨, જીજી ૫, જીજી ૭ નું ૪૫ સે.મી. અંતર રાખી વાવેતર કરવું અથવા અર્ધ વેલડી જાત જીજી ૨૦ નું ૬૦ સે.મી. અંતર રાખી વાવેતર કરવું
૩. સામાન્ય કરતા ૬ અઠવાડિયા મોડું (જુલાઈ નું ચોથું અઠવાડિયું)	મગફળી નું વાવેતર ન કરતા મગ ની જાતો જેવી કે ગુજરાત ૪ અથવા કે-૮૫ વાવવી અથવા તલ ની જાતો જેવી કે પૂર્વા-૧ અથવા જુવાર (ગુંધરી ,એસ.૧૦૪૯) અથવા દિવેલા (જી.સી.એચ. ૧, જી.સી.એચ. ૬) અથવા તુવેર બી.ડી.એન.૨ અથવા કપાસ(ગુજરાત કપાસ ૧૩,૧૫ અથવા ૨૧) નું વાવેતર કરવું.
૪. સામાન્ય કરતા ૮ અઠવાડિયા મોડું (ઓગસ્ટ નું બીજું અઠવાડિયું)	તલ ની જાતો જેવી કે પૂર્વા-૧ અથવા જુવાર (ગુંધરી ,એસ.૧૦૪૯) અથવા દિવેલા જી.સી.એચ. ૧, જી.સી.એચ.૫ અથવા ૬) નું વાવેતર કરવું
ચોમાસાની સમયસર શરૂઆત , ચોમાસા ની સામાન્ય શરૂઆત બાદ ૧૫ થી ૨૦ દિવસ વરસાદ વગર જાય અને બીજ અંકુરણ નબળું થાય તેવી સ્થિતિ	૧. ખાલા પૂરવા ૨. જમીન માં પડેલી તિરાડ ને આંતરખેડ કરી ને પૂરવી ૩. ઘઉં ના પરાડનું આવરણ અથવા પ્લાસ્ટિક (૨૫ માઈક્રોન)નું એક હેક્ટરે ૨૦૦ કિલો પ્રમાણે આવરણ કરવું

ચોમાસા ની મધ્ય માં (સતત બે અઠવાડિયા) વરસાદ ખેંચાય તો શું કરવું	
૧. વાનસ્પતિક વૃદ્ધિ ના સમયે વરસાદ ખેંચાય તો	૧. નિંદામણ કરવું ૨. ચુસીયા પ્રકારની જીવાત જેવી કે જેસીડ નું નિયંત્રણ મિથાઇલ-ઓ-ડીમેટોન અથવા ડાઈમીથોએટ દવા ૧૦ લીટર માં ૧૦ મી.લી. પ્રમાણે છંટકાવ કરવો
૨. ફૂલ ઉઘાડવાના સમયે / ડોડવા બંધાવા ના સમયે	નિંદામણ કરીને પુરક પિયત આપવું
ચોમાસાની વહેલી વિદાય	સંગ્રહ કરેલ વરસાદ ના પાણી માંથી પુરક પિયત આપવું
વધુ પડતા વરસાદની પરિસ્થિતિ (સતત ૨ દિવસ વરસાદ પડે તો)	૧. આગોતરા પગલા રૂપે પાણી નીતારવા નો ધોરીઓ બનાવવો અને પાણી ને નિતારવું ૨. પાનના ટપકા ના રોગ (ટીક્કા) ના નિયંત્રણ માટે ફૂગનાશક દવા કાર્બેન્ડાઝીમ ૦.૦૫ ટકા અને ગેરુ ના નિયંત્રણ માટે હેક્ષાકોનાઝોલ ૦.૦૦૨૫ ટકા નો છંટકાવ કરવો ૩. પીળાશ ના ના નિયંત્રણ માટે ૧૦ લીટર પાણી માં ૧૦૦ ગ્રામ હીરાકાશી (ફેરસ સલ્ફેટ) તથા ૧૦ ગ્રામ લીંબુ ના ફૂલ ને મિક્ષ કરી છોડ ઉપર છંટકાવ કરવો.
સતત વરસાદ પડવાથી પાણી ભરાઈ જવું	૧. જો શક્ય હોય તો વેલડી મગફળી ને મોડી ઉપાડો તથા ઉભડી મગફળી ને તુરંત ઉપાડો ૨. આગોતરા પગલા રૂપે સપાટી પર ભરાયેલ પાણી નિતારવું, તથા ખેતરની આસપાસ નિકાસ ધોરીઓ બનાવવો ૩. વરસાદ માં પલળી ગયેલ મગફળી ને સારી મગફળી થી અલગ રાખવી .

સંકલન કર્તા : ડો.કિરણ કુમાર રેડ્ડી તથા શ્રી પી.વી.ઝાલા